

RÅDETS HENSTILLING

af 12. juli 2011

om Rumæniens nationale reformprogram for 2011 og med Rådets udtalelse om Rumæniens opdaterede konvergensprogram, 2011-2014

(2011/C 216/03)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker⁽¹⁾, særlig artikel 9, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som har hørt Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Den 6. maj 2009 vedtog Rådet afgørelse 2009/459/EF⁽²⁾ med henblik på at stille mellemfristet finansiel bistand til rådighed for Rumænien i en periode på tre år på grundlag af traktatens artikel 143. Det ledsagende aftalememorandum, der blev undertegnet den 23. juni 2009, og de efterfølgende tillæg indeholder de økonomisk-politiske betingelser for udbetalingen af den finansielle bistand. Afgørelse 2009/459/EF blev ændret den 16. marts 2010 ved afgørelse 2010/183/EU⁽³⁾. Efter Rumæniens vellykkede gennemførelse af programmet og på baggrund af en delvis justering af betalingsbalansens løbende poster på grund af de resterende strukturelle svagheder på Rumæniens produkt- og arbejdsmarkeder, som gør landet følsomt over for internationale prishok, vedtog Rådet den 12. maj 2011 afgørelse 2011/288/EU⁽⁴⁾ med henblik på at stille forebyggende mellemfristet finansiel bistand til rådighed for Rumænien for en periode på tre år på grundlag af traktatens artikel 143. Det ledsagende aftalememorandum blev undertegnet den 29. juni 2011.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 150 af 13.6.2009, s. 8.

⁽³⁾ EUT L 83 af 30.3.2010, s. 19.

⁽⁴⁾ EUT L 132 af 19.5.2011, s. 15.

(2) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag til en ny strategi for vækst og beskæftigelse, Europa 2020, baseret på en øget koordinering af de økonomiske politikker, som vil fokusere på nøgleområder, hvor der skal gøres en særlig indsats for at øge Europas potentiale for bæredygtig vækst og konkurrenceevne.

(3) Den 13. juli 2010 vedtog Rådet en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker (2010-2014) og den 21. oktober 2010 en afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker⁽⁵⁾, som tilsammen udgør de »integrerede retningslinjer«. Medlemsstaterne blev opfordret til at tage de integrerede retningslinjer i betragtning i deres nationale økonomiske politik og beskæftigelsespolitik.

(4) Den 12. januar 2011 vedtog Kommissionen den første årlige vækstundersøgelse, som markerer starten på en ny cyklus med økonomisk styring i EU og det første europæiske halvår med forudgående og integreret politisk samordning, som er forankret i Europa 2020-strategien.

(5) Den 25. marts 2011 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne for finanspolitisk konsolidering og struktur-reformer (i overensstemmelse med Rådets konklusioner af 15. februar og 7. marts 2011 og i forlængelse af Kommissionens årlige vækstundersøgelse). Det understregede behovet for at prioritere genopretning af sunde budgetter og finanspolitisk holdbarhed, nedbringelse af ledigheden ved hjælp af arbejdsmarkedsreformer og nye bestræbelser på at øge væksten. Det opfordrede medlemsstaterne til at omsætte disse prioriteter til konkrete foranstaltninger, der skal medtages i deres stabilitets- eller konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer.

(6) Den 25. marts 2011 opfordrede Det Europæiske Råd tillige de medlemsstater, der deltager i europluspagten, til at fremlægge deres tilsagn i så god tid, at de kan indgå i deres stabilitets- eller konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer.

(7) Den 2. maj 2011 forelagde Rumænien sin 2011-opdatering af konvergensprogrammet for perioden 2011-2014 og sit nationale reformprogram for 2011. Disse to programmer er blevet vurderet samtidigt.

⁽⁵⁾ Opretholdt for 2011 ved Rådets afgørelse 2011/308/EU af 19. maj 2011 om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (EUT L 138 af 26.5.2011, s. 56).

- (8) Fra 2002 til 2008 oplevede den rumænske økonomi en stærk vækst med en real BNP-vækst på gennemsnitligt 6,3 %, hvilket oversteg landets potentielle væksthiveau. Den økonomiske vækst kunne primært tilskrives den indenlandske efterspørgsel, idet den stærke kredit- og lønudvikling satte kraftigt skub i det private forbrug og investeringerne. Dette kraftige opsving, var yderligere understøttet af udenlandsk kapitaltilstrømning, hvilket førte til en overophedning og uholdbare eksterne og finanspolitiske ubalancer. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster nåede op på 13,4 % af BNP i 2007 og fald kun marginalt til 11,6 % af BNP i 2008. Ifølge Kommissionens seneste vurdering af holdbarheden, synes risiciene for så vidt angår de offentlige financers langsigtede holdbarhed at være høje. I denne vurdering er der imidlertid endnu ikke taget højde for de omfattende foranstaltninger, der er foretaget i 2010 med henblik på reform af pensionssystemet, og som i betydelig grad har forbedret den langsigtede holdbarhed af det rumænske pensionssystem. Den høje eksterne låntagning var drevet af en procyklisk finanspolitik, hvor det samlede underskud steg fra 1,2 % af BNP i 2005 til 5,7 % af BNP i 2008 som følge af gentagne budgetafvigelse, specielt i forbindelse med løbende udgifter. Finanskrisen og den deraf følgende globale økonomiske nedgang forstærkede investorernes risikoaversion, hvilket førte til en betydelig stramning i kapitalstrømmene til Rumænien. Trods de gunstige økonomiske forhold steg erhvervsfrekvensen ikke og beskæftigelsesfrekvensen varierede kun en anelse i opgangs-årene. Beskæftigelsesfrekvensen faldt derefter til 63,3 % i 2010, mens arbejdsløsheden steg fra 5,8 % i 2008 til 7,3 % i 2010 som følge af den økonomiske nedgang. Arbejdsløsheden er fortsat særlig høj blandt sårbare grupper, så som romaerne. På den baggrund anmodede de rumænske myndigheder, som var konfronteret med akutte private finansieringsbehov, i maj 2009 om finansiel bistand fra det internationale samfund og EU.
- (9) Efter den vellykkede gennemførelse af EU-/IMF-tilpasningsprogrammet og for at konsolidere disse positive resultater blev der ført forhandlinger med myndighederne om et forebyggende EU-/IMF-program for 2011-2013. I dette nye program videreføres den finanspolitiske konsolidering, de finanspolitiske styringsreformer og den opretholdelse af den finansielle stabilitet, der var blevet iværksat under 2009-2011-programmet. Desuden lægges der stærk vægt på de strukturreformer på produktmarkedet (i energi- og transportsektorerne) og arbejdsmarkedet, der er nødvendige for at frigøre Rumæniens vækstpotentiale, fremme jobskabelsen og øge udnyttelsen af EU-midler. Rumænien er fortsat på rette spor til at opnå likviditetsunderskuds målet på 4,4 % af BNP i 2011 (under 5 % af BNP i ESA-termer). Dette vil også danne et passende grundlag for at nå underskuds målet på under 3 % af BNP for 2012, selv om yderligere foranstaltninger kan være nødvendige i overensstemmelse med Kommissionens tjenestegrenes prognose fra foråret 2011. Myndighederne har også truffet foranstaltninger til at nå strukturreformmålene i det nye program og fortsat opretholde finansiell stabilitet. På baggrund af sidstnævnte, har Rumænien forpligtet sig til at prioritere, at forbedre indsamlingen af regeringens finansstatistikker i ESA-95 inden for rammerne af det national institut for statistik.
- (10) Baseret på vurderingen af det opdaterede konvergensprogram i henhold til forordning (EF) nr. 1466/97 er Rådet af den opfattelse, at de makroøkonomiske antagelser, der danner grundlag for fremskrivningerne i programmet, er plausible. Konvergensprogrammet sigter mod at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud inden fristen i 2012, som Rådet fastlagde i sin henstilling af 16. februar 2010. Programmet sigter mod at opnå et samlet underskud på 2,6 % af BNP i 2013 og på 2,1 % af BNP i 2014, idet den planlagte konsolidering overvejende er udgiftsbaseret. På baggrund af den strukturelle saldo, Kommissionens tjenestegrene har genberegnet, vil den mellemfristede målsætning ikke blive opfyldt inden for programperioden. Konsolideringsstrategien synes at være koncentreret om den første del af perioden, idet den strukturelle forbedring er koncentreret i 2011 og 2012. Derimod er der ingen forbedring af den strukturelle saldo i 2013 og 2014. Den underskudsudvikling, der er forudset, er passende i 2011 og 2012, men ikke i 2013 og 2014. De vigtigste risici for budgetmålene er gennemførelsesrisici, statsejede virksomheders restancer, som udgør en alvorlig eventuel forpligtelse for budgettet, og de forbehold, Kommissionen (Eurostat) har givet udtryk for vedrørende Rumæniens indberetning som led i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud⁽¹⁾.
- (11) Rumænien har afgivet sine tilsagn under europluspagten i sit nationale reformprogram og konvergensprogrammet, som blev forelagt den 2. maj 2011. De fleste af disse tilsagn er blevet eller er i færd med at blive opfyldt som led i det mellemfristede finansielle bistandsprogram og er i vid udstrækning hensigtsmæssige til at løse de eksisterende udfordringer under pagten.
- (12) Kommissionen har vurderet konvergensprogrammet og det nationale reformprogram, herunder tilsagnene under europluspagten. Den har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Rumænien, men også til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU's regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i EU, ved at der fra EU-niveau ydes bidrag til kommende nationale beslutninger.

(¹) Eurostat gav udtryk for forbehold med hensyn til kvaliteten af de rumænske tal under proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grund af:

- i) uvished vedrørende visse offentlige selskabers indvirkning på det offentlige underskud,
- ii) indberetningen af ESA95-kategorier »andre forfaldne ikke-betalte mellemværender«,
- iii) visse finansielle transaktioners art og virkninger og
- iv) konsolideringen af interne betalingsstrømme i den offentlige administration.

- (13) På baggrund af denne vurdering og under hensyntagen til Rådets henstilling af 16. februar 2010 i medfør af artikel 126, stk. 7, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde har Rådet undersøgt 2011-opdateringen af Rumæniens konvergensprogram, og Rådets udtalelse ⁽¹⁾ afspejles i nedenstående henstilling. Rådet har under hensyntagen til Det Europæiske Råds konklusioner af 25. marts 2011 undersøgt Rumæniens nationale reformprogram,

HENSTILLER, at Rumænien:

gennemfører de foranstaltninger, der er fastlagt i afgørelse 2009/459/EF som ændret ved afgørelse 2010/183/EU, sammen med de foranstaltninger, der er fastlagt i afgørelse 2011/288/EU og yderligere specificeret i aftalememorandummet af 23. juni 2009 og de efterfølgende tillæg hertil samt i aftalememorandummet af 29. juni 2011 og de efterfølgende tillæg hertil.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. juli 2011.

På Rådets vegne
J. VINCENT-ROSTOWSKI
Formand

⁽¹⁾ Jf. artikel 9, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1466/97.